

Helsingborgs kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola

---

efter prioriterad tillsyn i Mörarps skola
belägen i Helsingborgs kommun

Tillsyn i Mörarps skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Helsingborgs kommun under Våren 2015. Mörarps skola besöktes av Skolinspektionen mellan den 15 och 17 april 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Det saknas nationell statistik på kunskapsresultaten på skolan, men enligt skolans egna uppgifter har andelen elever i årskurs 3 som når de nationella målen/kunskapskraven i svenska varierat mellan 47 procent och 89 procent under åren 2010 och 2014. Det går inte att utläsa någon trend utan variationerna är stora från år till år. I svenska som andraspråk når 100 procent av eleverna de nationella målen/kunskapskraven år 2012 men endast 33 procent gör det följande år. År 2014 är motsvarande andel 50 procent. I matematik har andelen elever i årskurs 3 som når de nationella målen/kunskapskraven varierat mellan 89 procent och 72 procent, med en fallande trend som dock bröts under 2014 då trenden vände svagt uppåt igen. I de naturorienterade och samhällsorienterade ämnena når 94 procent av eleverna i årskurs 3 de nationella målen/kunskapskraven år 2013 och 97 procent år 2014.

Enligt skolans egen statistik för år 2013 når 100 procent av eleverna i årskurs 6 de nationella målen/kunskapskraven i ämnena bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, matematik, modersmål, musik, slöjd, religion, svenska och teknik. Det är 97 procent av eleverna som når de nationella målen/kunskapskraven i ämnena engelska, biologi, fysik, kemi, geografi, historia och samhällskunskap. Det är 50 procent av eleverna som når de nationella målen/kunskapskraven i svenska som andraspråk. Enligt skolans egen statistik för år 2014 når 100 procent av eleverna i årskurs 6 de nationella målen/kunskapskraven i ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, modersmål, musik, biologi, fysik, kemi, slöjd, religion, historia, geografi, svenska, svenska som andraspråk och teknik. Det är 97 procent av eleverna som når de nationella målen/kunskapskraven i matematik och 93 procent av eleverna når de nationella målen/kunskapskraven i idrott och hälsa.

Av Skolinspektionens enkät till föräldrar och elever framgår att eleverna upplever att de är trygga på skolan.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2015-11-23
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Föreläggande	2015-11-23
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2015-11-23
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2015-11-23

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats. Skolinspektionens bedömningar och datum för när huvudmannen senast ska ha åtgärdat bristerna anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Skolinspektionens tillsyn visar att undervisningen i de lägre årskurserna inte innebär ett aktivt lärarstöd och att den inte i tillräcklig utsträckning anpassas efter elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Vidare visar tillsynen att eleverna i de lägre årskurserna inte tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero och det finns lärare på skolan som bedriver undervisningen i ämnen som de inte är behöriga att undervisa i. Tillsynen visar även att den analys av skolans resultat som gjorts inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet inte leder till att skolan genomför nödvändiga utvecklingsåtgärder som syftar till att öka måluppfyllelsen.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att **senast den 23 november 2015** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att t.ex. genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål/syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper, intressen och lärstilar och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bl.a. en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Lärarna ska genom strukturerad undervisning anpassa undervisningen utifrån elevernas behov och förutsättningar.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen ska alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

Av läroplanen framgår att undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov, samt att läraren ska ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Läraren ska vidare organisera och genomföra arbetet så att eleven utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Av Skolverkets allmänna råd för planering och genomförande av undervisningen framgår att individualisering inte ska likställas med individuellt arbete. Individualiserad undervisning innebär att undervisningen organiseras och genomförs med elevens individuella förutsättningar och behov i centrum. Detta är något som kännetecknar framgångsrika skolor. En undervisning som bygger på individuellt arbete där eleverna i alltför hög utsträckning själva förväntas göra upptäckter genom att på egen hand söka information och dra slutsatser har däremot visat sig vara ineffektiv. Utvärderingar visar att en hög andel individuellt arbete snarare får till följd att eleverna blir mindre engagerade i skolarbetet och att de uppnår sämre studieresultat. (SKOLFS 2011:149, s 18f)

Vid Mörarps skola beskriver intervjuade elever att lektionerna i de lägre årskurserna brukar vara utformade så att de efter en kortare lärargenomgång arbetar själva med olika uppgifter resten av lektionerna. Vid de observerade lektionerna bekräftas elevernas bild av lektionsupplägget. Det framkommer i observationerna flera exempel där enskilda elever inte förstår den uppgift som de ska arbeta med och därför ägnar sig åt annat än det som läraren tänkt. Vid flera av dessa tillfällen ser inspektörerna hur läraren tillrättavisar elevens beteende, men däremot inte att lärare vare sig ger eleven stimulans för att ta sig an skoluppgiften, eller kontrollerar om eleven har förstått den. Intervjuade lärare beskriver att de har elever som de har svårt att motivera till arbete och att de har elever som de är medvetna om att de inte lyckas hitta rätt metoder för att de ska lyckas i skolarbetet. Det finns lärare som beskriver att deras sätt att möta dessa elevers behov sker genom att de genomför undervisningen för hela sin klass utifrån dessa enstaka elevers behov. De menar vidare att detta leder till att eleverna arbetar med individuellt arbete i relativt hög utsträckning. På Skolinspektionens fråga på hur man i arbetslaget tar sig an dessa utmaningar svarar lärarna att de framförallt försöker hitta lösningar tillsammans med sin närmaste kollega, eftersom de inte i arbetslaget har hittat de strukturer som behövs för att de ska kunna ta hjälp av varandra. De uttrycker vidare att de skulle behöva mer stöttning från skolledningen för att kunna möta dessa elevers behov på ett bättre sätt. Elevhälsan bekräftar lärarnas bild av att undervisningen inte lyckas ta hänsyn till samtliga elevers behov och förutsättningar. De beskriver att de har gjort insatser för att bidra till förändring bland annat genom observationer och efterföljande diskussion, men att dessa insatser ännu inte resulterat i en förändring av undervisningen.

Även rektorn bekräftar att alla elever inte ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande i de yngre årskurserna. Rektor menar att det delvis beror på att undervisningen tenderar att bli alltför fokuserad på "görandet", som rektor uttrycker det. Undervisningen har fokus på att eleverna ska göra ett givet kapitel i matteboken, snarare än på "lärandet" som ska ske och på de förmågor som eleverna ska utveckla när de arbetar med kapitlet. Rektor menar att det även beror på otydligt ledarskap i klassrummet, vilket även får som konsekvens att studieron inte är tillfredsställande.

Skolinspektionens bedömning

Eftersom rektor, elevhälsan och lärare uppger att undervisningen inte är utformad för att möta alla elevers behov och förutsättningar, uppfyller verksamheten inte författningarnas krav. Även om lärare försöker hitta olika metoder för att möta de barn vilkas behov och förutsättningar de har svårigheter att möta, tenderar dessa lösningar att bli av organisatorisk art som gäller hela undervisningsgruppen snarare än att läraren i undervisningen utgår från och tar hänsyn till de enskilda elevernas behov och förutsättningar. Andra lösningar tenderar att leda till individuellt arbete vilket inte heller nödvändigtvis innebär att undervisningen är individualiserad. Huvudmannen och rektorn måste därför säkerställa att undervisningen utgår ifrån elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de t.ex. inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum, etc. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utbildningen utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av och studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Lärarna ska genomföra en strukturerad och stimulerande undervisning så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att utbildningen ska utformas så att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Intervjuade elever i de lägre årskurserna beskriver att de sällan upplever att de har arbetsro. De beskriver att det beror på att de flesta elever inte jobbar med det som det är tänkt att de ska jobba med och att några, enligt eleverna "springer runt och tramsar på lektionerna" vilket stör de som försöker arbeta. Några elever beskriver att deras lärare reagerar genom att bli arga på dessa elever, medan andra elever beskriver att deras lärare har pratat med dem om situationen i klassen och att de tillsammans kommit fram till olika åtgärder för att förbättra studieron. Observationerna bekräftar elevernas bild av att elever gör annat än skolarbete under lektionerna och att det finns elever som springer runt i klassrummet och ut i kapprummet utanför. Vidare framkommer i observationerna att det även saknas lugn i förskoleklassens verksamhet. De observerade strategierna för att skapa studiero är bland annat att sätta upp skärmar, dela upp eleverna i mindre grupper och att ta vissa elever ut ur klassrummet. I intervjun med lärare i förskoleklassen och årskurserna 1-3 framgår att de är medvetna om att eleverna inte upplever att de har arbetsro, men framhåller att det delvis beror på att eleverna har en annan definition av ordet arbetsro än vad lärarna själva har. Avsaknaden av grupprum i kombination med svårigheter att möta vissa elevers behov utgör dock, enligt lärarna, en förklaring till den otillräckliga studieron. Lärarna uppger att de saknar en strategi för att hantera situationen i vissa klasser, men att de med sin närmaste kollega försöker hitta lösningar som de ändå menar leder till förbättrad studiero. Rektor bekräftar att det finns brister i studieron och menar att det hänger ihop med ett ökat behov av att utveckla lärarens ledarskap i klassrummet. Rektorn framhåller att det därför förs samtal om hur arbetslagen kan utvecklas för att kunna erbjuda en kollegial lärandemiljö, där lärare vågar be om råd och stöd från kollegor.

Skolinspektionens bedömning

Eftersom det av såväl lektionsobservationer som av intervjuer med elever och rektor framkommer att det inte är studiero på lektionerna i förskoleklassen och i de lägre årskurserna uppfyller inte verksamheten författningarnas krav. Även om lärarna problematiserar begreppet studiero och beskriver att de insatser som de har vidtagit förbättrat situationen jämfört med tidigare är Skolinspektionens bedömning att de vidtagna åtgärderna inte är tillräckliga. Huvudmannen och rektorn behöver därför vidta åtgärder för att säkerställa att alla elever på skolan tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom t.ex. erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav. (2 kap. 13 och 17–18 §§ skollagen samt 33 § införandelagen)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

Rektorn ska organisera undervisningen så att lärarna undervisar i de ämnen och årskurser de har utbildning för att undervisa i.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen. Om det inte finns någon att tillgå inom huvudmannens organisation som uppfyller kraven eller om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna, får en annan lärare bedriva undervisningen. En sådan lärare ska vara lämplig att bedriva undervisningen, och i så stor utsträckning som möjligt ha en utbildning som motsvarar den utbildning som är behörighetsgivande.

Lärarna i årskurs 1 och 2 arbetar enligt vad som brukar kallas för ett "klasslärarsystem", vilket innebär att de har ansvaret för mer eller mindre all undervisning i sina respektive klasser oavsett om de är behöriga i alla dessa ämnen eller inte. Rektor bekräftar att det finns lärare som saknar behörighet att undervisa i alla de ämnen de undervisar i. Vidare uppger rektor att tanken från början var att lärarna skulle komplettera varandra i parallellklasserna då lärarna har full behörighet tillsammans, men att det frångicks i syfte att skapa arbetsro. Den dokumentation som Skolinspektionen tagit del av inför tillsynen visar att det sammantaget i skolenheten finns lärare med behörighet för undervisning i samtliga ämnen och årskurser.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen har att ta ställning till huruvida huvudmannen följer huvudregeln att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning bedriver denna undervisning. Tillsynen visar att lärarna i årskurs 1 och 2 inte är behöriga för all den undervisning som de bedriver.

Av skollagen framgår att undantag från huvudregeln får göras i de fall det inom huvudmannens organisation inte finns någon behörig lärare att tillgå. Det framgår vidare av skollagen att undantag från huvudregeln får göras om det finns något annat särskilt skäl med hänsyn till eleverna. Av förarbetena (2009/10:165, s. 267 f och 651 f) till skollagen framgår att dessa undantag kan ske om det finns organisatoriska skäl, exempelvis hastiga omsvängningar i elevunderlag eller elever i behov av särskilt stöd, som gör att all undervisning inte kan bedrivas av lärare med rätt utbildning eller att den lärare som finns att tillgå av olika anledningar bedöms som direkt olämplig med hänsyn till eleverna.

Tillsynen vid Mörarps skola visar att det i skolenheten och således även inom huvudmannens organisation finns lärare med behörighet för undervisning i samtliga ämnen.

Skolinspektionen konstaterar vidare utifrån hur lärare och rektor resonerar att skolans sätt att organisera undervisningen inte är en konsekvens av några hastiga omsvängningar eller utifrån att någon specifik lärare inte skulle vara lämplig. Att skolan anser att det sätt de har organiserat verksamheten på är bättre för eleverna utgör heller inte ett särskilt skäl i lagens mening för att göra undantag från huvudregeln. De undantag från huvudregeln att använda lärare som är behöriga för den undervisning de bedriver som medges i skollagen är därmed inte tillämpliga. Verksamheten är därför inte förenlig med författningarnas krav. Huvudmannen och rektorn måste därmed säkerställa att lärarna vid skolenheten har legitimation och är behöriga för all den undervisning de bedriver, om de inte omfattas av något av undantagen från dessa krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivet ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Helsingborgs kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

Rektorn ska utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen besluta om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumentera dessa.

Motivering till bedömning av brist

Av skollagen framgår att varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt ska planera, följa upp och utveckla utbildningen. Kvalitetsarbetet på enhetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, övrig personal och elever.

Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de mål som finns för utbildningen i skollagen och andra föreskrifter (nationella mål) uppfylls. Av förarbetena (prop 2009/10:165 s. 308) framgår att kvalitetsarbetet för att nå genomslag och leda till verkliga förbättringar måste vara brett förankrat hos bland annat personal. Lärare har ett särskilt ansvar för kvaliteten i undervisningen och att den kontinuerligt utvecklas. Att lärare systematiskt verkar för att utveckla undervisningen i syfte att därigenom förbättra måluppfyllelsen är centralt för att höja kvaliteten i skolan. Ett sådant systematiskt arbete bör vara den drivande kraften bakom kvalitetsarbetet.

Intervjuade lärare beskriver att de varit bekymrade över den försämrade måluppfyllelsen, men att de inte varit med och analyserat vad som orsakat den. Lärarna beskriver att viktig gemensam tid istället ägnas åt att diskutera praktiska frågor som de bedömer saknar betydelse för elevernas kunskapsresultat. Lärare uttrycker i intervjuerna att skolan under ledning av rektorn borde ha reagerat kraftfullare för att återfå fokus på vilka insatser som ska genomföras för att de svårigheter som finns för tillfället ska åtgärdas. Det finns också lärare som ger uttryck för att det inte heller tillräckligt följs upp om de utvecklingsinsatser som initieras i skolenheten verkligen genomförs.

Elevhälsan uppger i intervjuerna att de insatser för att öka måluppfyllelsen som görs inte utvärderas annat än inom ramen för den enskilda elevens åtgärdsprogram. De menar exempelvis att den vid skolan vanliga insatsen att använda sig av assistenter som ett sätt att ge särskilt stöd inte inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete har utvärderats i syfte att utvärdera om insatsen verkligen leder till högre måluppfyllelse för eleverna.

Rektorns egen analys av de försämrade resultaten i de lägre årskurserna är att dessa beror på svårigheterna att anpassa skolans lärmiljö utifrån samtliga elevers behov och förutsättningar. Rektorn menar att man vid skolan är medvetna om behovet av att förändra hur undervisningen bedrivs, men att de i dagsläget inte förmår detta utan agerar i händelserna genom att sätta in extra resurser, utan att dessa nödvändigtvis ger önskat resultat. Rektorn bedömer att kompetensutvecklingsinsatser, såsom matematiklyftet, inte heller fått önskad effekt ännu. Rektor bekräftar att de insatser som skolans assistenter står för

endast utvärderas inom ramen för åtgärdsprogrammen och inte som en del av skolenhetens systematiska kvalitetsarbete.

Skolinspektionens bedömning

Eftersom det vid skolenheten inte utifrån en analys av de försämrade resultaten har vidtagits åtgärder för att komma tillrätta med bristerna som rektorn och lärarna har identifierat lever inte skolans systematiska kvalitetsarbete upp till författningarnas krav. De utvecklingsinsatser som rektorn har vidtagit har inte heller följts upp på ett sådant sätt att rektorn har kunnat säkerställa att lärare systematiskt verkat för att utveckla undervisningen i syfte att höja måluppfyllelsen. Utvecklingsinsatserna har heller inte varit tillräckligt praktiktäna, det vill säga byggt på vad den enskilda läraren gör eller inte gör i sitt klassrum, vilket har lett till att lärarna som ska förverkliga de planerade utvecklingsinsatserna i undervisningen inte kopplat ihop insatserna med syftet att öka måluppfyllelsen. Huvudmannen och rektorn behöver därför vidta åtgärder så att uppföljningen genomförs under medverkan av personalen och att resultaten analyseras så att skolan utifrån denna analys kan vidta utvecklingsåtgärder i syfte att höja måluppfyllelsen.

Motivering till föreläggande som ingripande

Då Helsingborgs kommuns verksamhet inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten, föreligger skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga bedömningsområden

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans soärigheter att möta elevens behov kan framkomma t.ex. i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och/eller dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna av göra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser

såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav inom dessa bedömningsområden.

Beslut

2015-09-03

14 (16)

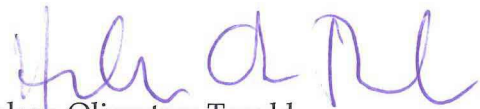
Dnr 43-2014:7868

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz

Beslutsfattare/Undervisningsråd

Helena Olivestam Torold

Föredragande/Undervisningsråd

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Mörarps skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för.

Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på.

I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2

2015-09-03

16 (16)

Dnr 43-2014:7868

Bilaga 2: Fakta om Mörarps skola

Mörarps skola i Helsingborgs kommun bedriver utbildning i förskoleklass och årskurserna 1 - 6. På skolan är 285 elever inskrivna varav 55 i förskoleklass. Verksamheten leds av en rektor. Den pedagogiska personalen är organiserad i tre arbetslag; förskoleklass, årskurs 1 - 3 och 4 - 6.